

POSTANOWIENIE

Dnia 07 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący SSR Bartłomiej Rajca

Protokolant: Mirosława Mękarska

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2016 r. na rozprawie

sprawy z wniosku R. N.

przy udziale M. N.

o podział majątku wspólnego

postanawia :

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni R. N. i uczestnika M. N. wchodzi nieruchomość gruntowa położona w W., gm. M., składająca się z działki nr (...) o powierzchni 1.172 m², zabudowana budynkiem jednorodzinny o powierzchni użytkowej 166,12 m², dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą o nr (...), o łącznej wartości 470.000 zł;

II. ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni R. N. i uczestnika M. N. wchodzi ponadto ruchomości o łącznej wartości 2.500 zł:

1. telewizor (...) S. z 2008 r. o wartości 1.000 zł,
2. kosa spalinowa z 2005 r. i kosiarka o łącznej wartości 350 zł,
3. chłodziarko-zamrażarka marki S., model (...) o wartości 150 zł,
4. pralka firmy (...), typ (...) 1600 o wartości 150 zł,
5. rower typu (...) produkcji Spółki (...) w B., nazwa modelu: (...) E. o wartości 300 zł,
6. maszyna do szycia marki S. wyprodukowana w Brazylii, nazwa handlowa (...) o wartości 100 zł,
7. laptop marki S. linii (...), seria (...)/H, model (...) o wartości 300 zł,
8. opalarka pistoletowa elektryczna H. (...) K. C., wyrzynarka do drzewa marki B. (...) model (...), piła ręczna tarczowa marki E. model HK-G 66, szlifierka kątowna firmy (...) model (...) 6, o łącznej wartości 150 zł;

III. ustalić, że udziały uczestników w majątku wspólnym są równe;

IV. dokonać podziału majątku wspólnego uczestników w ten sposób, że przyznać wnioskodawczyni R. N. na własność nieruchomość opisaną w pkt I, a uczestnikowi M. N. przyznać na własność ruchomości opisane w pkt II;

V. ustalić, że wnioskodawczyni R. N. poniosła nakład z majątku osobistego na majątek wspólny uczestników w kwocie 117.000 zł;

VI. ustalić, że uczestnik M. N. poniósł nakład z majątku osobistego na majątek wspólny uczestników w kwocie 10.816 zł;

VII. zasądzić od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwotę 169.266 zł tytułem rozliczenia dopłaty do udziału uczestnika w majątku wspólnym oraz rozliczenia opisanych w pkt V i VI nakładów, z tym że rozłożyć płatność tej kwoty na 4 równe raty po 42.316,50 zł każda, płatnych co rok do końca danego roku kalendarzowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności, oznaczając termin płatności pierwszej raty na koniec roku kalendarzowego, w którym nastąpi prawomocność niniejszego postanowienia;

VIII. w pozostałym zakresie oddalić wnioski uczestników postępowania o zapłatę z tytułu nakładów z majątków osobistych na majątek wspólny;

IX. nakazać uczestnikowi M. N. wydanie wnioskodawczyni R. N. nieruchomości opisanej w pkt I w terminie 1 miesiąca od dnia prawomocności niniejszego postanowienia;

X. nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z zasądzonego na rzecz uczestnika w pkt VII postanowienia roszczenia kwotę 6.560,13 zł tytułem wydatków tymczasowo poniesionych w toku postępowania przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

R. N. wniosła w dniu 9 lipca 2013 r. do tut. Sądu wnioski o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej z uczestnikiem M. N. poprzez:

I. ustalenie, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi następujące składniki majątkowe:

1. prawo własności nieruchomości gruntowej o pow. 1.172 m² (działka nr (...)) zabudowanej budynkiem jednorodzinny o pow. użytkowej 166,31 m², położonej w W., gm. M., dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą o nr (...) – o wartości 440.000 zł,

2. prawo własności rzeczy ruchomych, znajdujących się na terenie nieruchomości wskazanej w ppkt 1, o łącznej wartości 10.000 zł:

- lodówka,

- pralka,

- kuchenka elektryczna B.,

- odtwarzacz DVD,

- telewizor (...) S.,

- aparat cyfrowy H.,

- dwa rowery,

- (...),

- laptop S. (...),

- kosiarki,

- elektronarzędzia budowlane;

II. ustalenie, że uczestnicy posiadają równe udziały w majątku wspólnym;

III. ustalenie, że wnioskodawczyni dokonała nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny o wartości 171.600 zł;

IV. dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, że przyznanie wnioskodawczyni na wyłączną własność wszystkich składników majątkowych wskazanych w pkt I z jednoczesnym zasądzeniem od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwoty 225.000 zł tytułem spłaty jego udziału w majątku wspólnym;

V. zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwoty 171.600 zł tytułem zwrotu poniesionych przez nią nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się postanowienia;

VI. w wyniku ostatecznego rozliczenia zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kwoty 53.400 zł oraz rozłożenie tej kwoty na dziesięć równych rat płatnych do końca każdego roku kalendarzowego, poczynając od daty uprawomocnienia się orzeczenia;

VII. obciążenie stron kosztami postępowania związanymi z ich udziałem w sprawie.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni podała, że strony zawarły związek małżeński w dniu 18 sierpnia 1990 r. Przed zawarciem małżeństwa, ani w jego trakcie strony nie zawierały żadnej małżeńskiej umowy majątkowej. Wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 17 lutego 2012 r. orzeczony został rozwód pomiędzy stronami bez orzekania o podziale majątku wspólnego. W ocenie wnioskodawczyni wchodząca w skład majątku wspólnego stron nieruchomości wraz z częściami składowymi – biorąc pod uwagę lokalizację i mając na względzie ceny podobnych nieruchomości występujących w obrocie – na chwilę obecną ma wartość 440.000 zł. Wartość pozostałych składników majątku wspólnego stron wymienionego w pkt I ppkt 2 wnioskodawczyni szacuje na 10.000 zł. W związku z brakiem możliwości fizycznego podziału wiodącego składnika majątku oraz uwzględniając wysokość żądanej przez wnioskodawczynię kwoty należnej tytułem zwrotu poniesionych przez nią nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny, za zasadne uznać należy przyznanie na wyłączną własność wnioskodawczyni wszystkich składników majątkowych wskazanych w pkt I. Jednocześnie wnioskodawczyni zaznaczyła, że uczestnik postępowania nie jest w stanie dokonać realnej spłaty części majątku należnego byłej małżonce. M. N. jest osobą pracującą dorywczo, nie posiadającą żadnego znaczącego majątku osobistego i nieuiszczającą zasądzonych alimentów na rzecz syna. Ponadto podkreśliła, że wnioskodawczyni, że to wnioskodawczyni ze środków otrzymanych z tytułu sprzedaży lokalu stanowiącego jej majątek osobisty pokryła w całości koszt zakupu nieruchomości gruntowej położonej w W. (11.000 zł), a resztę, tj. 106.000 zł przeznaczyła na nakłady budowlane związane z budową na wskazanej działce budynku mieszkalnego. Następnie w trakcie budowy dalsze koszty nakładów budowlanych ponoszone były z wynagrodzenia otrzymywanego przez R. N.. W tym czasie M. N. nie pracował i nie osiągał żadnego dochodu, z którego mógłby partycypować w ponoszonych przez małżonków kosztach. Wnioskodawczyni nie zaprzeczyła jednak, że uczestnik postępowania – pomimo braku wkładu finansowego – czynił osobiste starania poprzez prace wraz z ojcem na budowie domu. Mając powyższe na względzie oraz z uwagi na niekorzystną sytuację finansową byłego małżonka, wnioskodawczyni wniosła o przyjęcie, że oboje małżonkowie posiadają równe udziały w majątku wspólnym. Określając wartość żądanego zwrotu nakładów poczynionych z majątku osobistego na majątek wspólny, wnioskodawczyni ustaliła ułamkowy udział tego nakładu w wartości wiodącego składnika majątku wspólnego – prawa własności nieruchomości – z chwili jego nabycia i czynienia nakładów budowlanych, a następnie określiła ten sam ułamkowy udział nakładu w stosunku do cen rynkowych z chwili podziału majątku wspólnego. Wnioskodawczyni uzasadniła to opierając się na analogicznym sposobie ustalenia wartości nakładów potwierdzonym przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17.04.1989 r., III CZP 31/89. Wnioskodawczyni wskazała, że strony zakupiły nieruchomość gruntową w 2001 r. za cenę 11.000 zł. Według szacunków wnioskodawczyni wartość nakładów budowlanych na wskazanym gruncie wyniosła ok. 289.000 zł. Tym samym ułamkowy udział wnioskodawczyni w wartości prawa własności nieruchomości z chwili jej nabycia i czynienia i nakładów budowlanych wynosi 0,39 (117.000 zł / 300.000 zł). W stosunku do aktualnej wartości prawa własności nieruchomości, wartość nakładu poczynionego przez wnioskodawczynię powinna ulec waloryzacji i wynieść 171.600 zł (440.000 zł x 0,39). Takiej też kwoty wnioskodawczyni domagała się tytułem zwrotu poniesionych przez

nią nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny. W konsekwencji zdaniem wnioskodawczyni powinna ona zapłacić uczestnikowi postępowania kwotę 53.400 zł.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania wskazał, że kwestionuje zarówno składniki wchodzące w skład majątku, ich wartość, jak i sposób zaproponowany przez wnioskodawczynię. Uczestnik wniósł o:

I. ustalenie, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi następujące składniki majątkowe:

1. prawo własności nieruchomości gruntowej o pow. 1.172 m² (działka nr (...)) zabudowanej budynkiem jednorodzinny o pow. użytkowej 166,31 m², położonej w W., gm. M., dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą o nr (...) – o wartości 500.000 zł,

2. prawo własności rzeczy ruchomych o wartościach:

a) łódówka z 1996 r. – 100 zł,

b) telewizor (...) S. z 2008 r. – 1.000 zł,

c) rower – 100 zł,

d) kosa spalinowa z 2005 r. i kosiarka – 350 zł

- ww. rzeczy o wartości 1.550 zł znajdujące się w posiadaniu uczestnika;

e) telewizor – 500 zł,

f) 2 laptopy – 1.000 zł,

g) odkurzacz K. piorący – 300 zł,

h) żyrandole – kryształ dmuchany 2 szt. – 2.000 zł,

i) stół marmurowy – 1.500 zł,

j) komputer stacjonarny wraz z osprzętem- 150 zł,

k) biżuteria (złote łańcuszki, pierścionek z brylantem, broszki, perły, kolczyki, srebrne monety okolicznościowe 2 szt.) – 10.000 zł

l) obrazy olejne z przełomu XIX i XX w. 8 szt. – 30.000 zł,

ł) zastawa z białej porcelany na 12 osób – 300 zł,

- ww. przedmioty o łącznej wartości 45.750 zł w posiadaniu wnioskodawczyni;

II. ustalenie, że uczestnicy posiadają nierówne udziały w majątku wspólnym tj. wnioskodawczyni 3/10, a uczestnik 7/10;

III. ustalenie, że nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni wyniósł 120.000 zł i na zasadzie art. 45 § 1 Kro zwrot ww. nakładów uczestnikowi postępowania,

IV. ustalenie, że uczestnik dokonał nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny o wartości 10.781 zł;

V. dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, że przyznanie wnioskodawczyni na wyłączną własność składników majątkowych wskazanych w pkt I ppkt 1 oraz ppkt 2 lit. e-ł oraz przyznanie na wyłączną własność uczestnikowi składników majątkowych wymienionych w pkt I ppkt 2 lit. a-d z jednoczesnym zasądzeniem od

wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwoty 472.440 zł tytułem spłaty jego udziału w majątku wspólnym, płatnej w okresie 1 m-ca po uprawomocnieniu się orzeczenia.

W uzasadnieniu uczestnik wskazał, że nie zgadza się z tym, że udziały uczestników w majątku wspólnym są równe. Uczestnik twierdził, że wnioskodawczyni w trakcie kiedy pozostawała w związku małżeńskim z uczestnikiem nigdy nie pracowała, potem zaczęła wyjeżdżać do pracy do Niemiec, a uczestnik sam opiekował się dziećmi, w tym synem wnioskodawczyni z jej pierwszego małżeństwa. Uczestnik zaś pracował zawodowo, a ponadto uczestnik sam przeprowadził generalny remont mieszkania wnioskodawczyni przy ul. (...) we W., w którym uczestnicy wówczas zamieszkiwali, a nakłady z tego tytułu z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni wyniósł zdaniem uczestnika 120.000 zł, które powinny ulegać zwrotowi. Nadto uczestnik w 2002 r. ulegał wypadkowi przy pracy i z tego tytułu uzyskał łączne odszkodowanie w kwocie 10.781 zł, które przeznaczył na majątek wspólny stron, w tym na materiały budowlane wznoszonego wówczas budynku w W.. Ponadto uczestnik sprzeciwił się wnioskowi o rozłożenie na raty ewentualnej spłaty wnioskodawczyni, gdyż centrum życiowe wnioskodawczyni od przeszło 12 lat znajduje się poza granicami kraju, a więc argument rzekomej woli wnioskodawczyni zamieszkania w domu w W. wydawał się dla uczestnika niewystarczający dla uznania tego wniosku za uzasadniony.

Bezsporne pomiędzy uczestnikami było, że małżeństwo uczestników, zawarte w dniu 18 sierpnia 1990 r., zostało rozwiązane przez rozwód bez orzekania o winie wyrokiem z dnia 17 lutego 2012 r., który uprawomocnił się z dniem 10 marca 2012 r. W trakcie trwania związku uczestnicy nie zawierali żadnej małżeńskiej umowy majątkowej. Bezsporne było również, że w skład majątku wspólnego uczestników wchodzi :

- prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w W., gm. M., składającej się z działki nr (...) o powierzchni 1.172 m², zabudowanej budynkiem jednorodzinny o powierzchni użytkowej 166,12 m², dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą o nr (...);

- prawo własności następujących ruchomości: telewizora (...) S. z 2008 r. o bezspornej wartości 1.000 zł, kosi spalinowej z 2005 r. i kosiarki o bezspornej łącznej wartości 350 zł, chłodziarko-zamrażarki marki S., pralki firmy (...) typ (...) 1600, maszyny do szycia marki S. nazwa handlowa (...), opalarki pistoletowej elektrycznej H. (...) K. C., wyrzynarki do drzewa marki B. (...) model (...), piły ręcznej tarczowej marki E. model HK-G 66 oraz szlifierki kątowej firmy (...) model (...) 6;

Ponadto bezspornym było, że w skład majątku wspólnego nie wchodzi następujące ruchomości :

- odtwarzacz DVD i aparat cyfrowy H., co do których uczestnicy oświadczyli, że stanowią własność K. N.;

- kolczyki i złote łańcuszki, co do których uczestnicy oświadczyli, że nie stanowią majątku wspólnego.

Strony pozostawały w sporze co do wartości przedmiotowej nieruchomości gruntowej położonej w W. oraz wartości nakładów budowlanych poczynionych na tę nieruchomość, a także co do następujących nakładów z majątków osobistych na majątek wspólny oraz z majątku wspólnego na majątki osobiste :

- kwoty 117.000 zł nakładu wnioskodawczyni na majątek wspólny z tytułu sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), stanowiącego majątek osobisty wnioskodawczyni,

- kwoty 10.781 zł nakładu uczestnika na majątek wspólny z tytułu otrzymanego przez niego odszkodowania za wypadek przy pracy, jakiemu uległ uczestnik w dniu 18 stycznia 2002 r., stanowiącego majątek osobisty uczestnika,

- kwoty 911,50 zł nakładu uczestnika na majątek wspólny z tytułu ponoszonych przez niego opłat na dom w W. po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, o co wystąpił uczestnik w toku postępowania;

- kwoty 120.000 zł nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni z tytułu wykonanego przez uczestnika generalnego remontu lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), stanowiącego majątek osobisty wnioskodawczyni,

Sporna pozostawała również przynależność do majątku wspólnego następujących ruchomości :

- rower typu (...), nazwa modelu: (...) E.,
  - laptop marki S. (...),
  - rower górski R. (...),
  - srebrne monety okolicznościowe 2 sztuki,
  - obrazy olejne z przełomu XIX i XX w. 8 sztuk,
  - dwa karabiny myśliwskie – kniejówka marki (...) wyprodukowana w 1979 r.
- i dubeltówka produkcji radzieckiej o nazwie (...),
- dwa żyrandole z I.,
  - pierścionek z brylantem,
  - telewizor inny niż (...) S. z 2008 r.,
  - laptop inny niż S. (...),
  - odkurzacz piorący K.,
  - stół marmurowy,
  - broszki,
  - perły,
  - zastawa z białej porcelany,
  - łańcuch gruby złoty, uniwersalny,
  - kolczyki w kształcie liścia z osadzonymi perłami,
  - komputer stacjonarny z osprzętem,
  - kuchenka elektryczna B. z płytą ceramiczną

Sporna pozostawała wartość poszczególnych składników majątku wspólnego uczestników – z wyjątkiem wartości telewizora (...) S. z 2008 r., którą uczestnicy ustalili na kwotę 1.000 zł oraz wartości kosi spalinowej z 2005 r. i kosiarki, która została przez uczestników ustalona na łączną kwotę 350 zł.

Ponadto wnioskodawczyni w toku postępowania wystąpiła z zażądaniem zapłaty od uczestnika kwoty 70.000 zł z tytułu korzystania przez niego w okresie od dnia 10 marca 2012 r. do dnia 10 lutego 2015 r. z nieruchomości w W. w sposób wyłączający jej współposiadanie oraz swobodne z niej korzystanie przez wnioskodawczynię, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Uczestnik sprzeciwił się temu żądaniu wskazując, że faktycznie nie korzysta z ww. nieruchomości, gdyż nie nadaje się ona do zamieszkania.

Uczestnik żądał ponadto ustalenia, że strony posiadają nierówne udziały w majątku wspólnym, tj. wnioskodawczyni w wysokości 3/10, zaś uczestnik w wysokości 7/10.

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny:

Wartość wchodzącej w skład majątku wspólnego R. N. i M. N. nieruchomości gruntowej położonej w W., gm. M., zabudowanej budynkiem jednorodzinny, wynosi 470.000 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu (...) z dnia 30.09.2015 r. – k. 434-462

opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu (...) z dnia 8.01.2016 r. – k. 489-491

opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu (...) z dnia 17.01.2016 r. – k. 496-500

Wartość wchodzących w skład majątku wspólnego uczestników bezspornych ruchomości wynosi :

1. chłodziarka-zamrażarka marki S., model (...) – 150 zł,
2. pralka firmy (...), typ (...) 1600 – 150 zł,
3. maszyna do szycia marki S. wyprodukowana w Brazylii, nazwa handlowa (...) – 100 zł,
4. opalarka pistoletowa elektryczna H. (...) K. C., wyrzynarka do drzewa marki B. (...) model (...), piła ręczna tarczowa marki E. model HK-G 66, szlifierka kątowna firmy (...) model (...) 6 – 150 zł

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny ruchomości J. P. (1) z dnia 30.10.2014 r. – k. 206-230

W skład majątku wspólnego R. N. i M. N. poza jego bezspornymi składnikami wchodzi ponadto następujące ruchomości :

1. rower typu (...) produkcji Spółki (...) w B., nazwa modelu: (...) E. o wartości 300 zł,
2. laptop marki S. linii (...), seria (...)/H, model (...) o wartości 300 zł,

Dowody: opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny ruchomości J. P. (1) z dnia 30.10.2014 r. – k. 206-230

opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu wyceny ruchomości J. P. (1) z dnia 22.02.2015 r. – k. 267-268

zeznania świadka A. N. – k. 98 (nośnik zapisu)

zeznania świadka D. K. – k. 98 (nośnik zapisu)

zeznania świadka S. N. – k. 157 (nośnik zapisu)

zeznania świadka T. N. – k. 157 (nośnik zapisu)

zeznania świadka B. A. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka W. P. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka T. S. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka Z. S. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka K. N. – k. 197 (nośnik zapisu)

przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 524 (nośnik zapisu)

przesłuchanie uczestnika postępowania – k. 524 (nośnik zapisu)

Uczestnicy zawarli związek małżeński w dniu 18 sierpnia 1990 r. Przed zawarciem małżeństwa, ani w jego trakcie uczestnicy nie zawierali małżeńskiej umowy majątkowej. Do 2000 roku uczestnicy wraz z dwójką dzieci: A. i K.

oraz synem wnioskodawczyni z poprzedniego małżeństwa D. K. zamieszkiwali we W. przy ul. (...), w mieszkaniu będącym własnością R. N.. Po 2000 roku M. N. z dziećmi A. i K. zamieszkali u rodziców uczestnika we W. przy ul. (...), a R. N. wyjechała do Niemiec do stałej pracy. W dniu 11 stycznia 2001 r. wnioskodawczyni sprzedała lokal mieszkalny we W. przy ul. (...) w celu uzyskania środków na rozpoczęcie budowy domu w W.. W dniu 3 sierpnia 2001 r. uczestnicy nabyli z majątku wspólnego działkę rolną w W. i zaczęli na niej budowę domu jednorodzinnego, który do chwili obecnej nie został ukończony. Budowa finansowana była w głównej mierze ze środków uzyskanych przez wnioskodawczynię ze sprzedaży mieszkania oraz z jej wynagrodzenia za pracę w Niemczech. Prace budowlane – za wyjątkiem specjalistycznych – wykonywał M. N. razem z ojcem S. N.. Ostatnie prace na przedmiotowej nieruchomości uczestnik wykonał w dniu 17 września 2011r.

M. N. w latach 1990-1994 r. pracował zarobkowo w Czechosłowacji (Czechach) i w Polsce, natomiast w okresie 1995-2000 r. prowadził własną działalność gospodarczą. (...) roku uczestnik jedynie sporadycznie podejmował się pracy zarobkowej. W dniu 18 stycznia 2002 r. uczestnik uległ wypadkowi przy pracy i z tego tytułu otrzymał odszkodowanie i zadośćuczynienie w łącznej kwocie 10.781 zł, którą przeznaczył na budowę domu w W.. Po przeprowadzce uczestników do mieszkania przy ul. (...), M. N. razem ze swoimi rodzicami zajmowali się wychowaniem dzieci uczestników. W tym okresie dochodziło do częstych konfliktów pomiędzy uczestnikiem i dziećmi, wobec których uczestnik nierzadko przejawiał agresję słowną. W następstwie powyższego A. i K. N. wyprowadzili się w 2011 r. z mieszkania przy ul. (...). Obecnie uczestnik M. N. nadal mieszka z rodzicami i pracuje jedynie dorywczo.

R. N. do 1995 roku pracowała sporadycznie, zaś w latach 1995-1999 jeździła do Niemiec do prac sezonowych, gdzie zarabiała ok. 2.000 euro miesięcznie. W 2000 roku wnioskodawczyni wyjechała do Niemiec do stałej pracy. Na miejscu zamieszkała u swojej matki. W tym czasie wnioskodawczyni uzyskiwała dochód w wysokości 3.000 euro miesięcznie. Część z zarobionych pieniędzy regularnie przysyłała rodzinie w Polsce na jej utrzymanie oraz na budowę domu w W.. Wnioskodawczyni utrzymywała dobre relacje z dziećmi i starała się odwiedzać rodzinę co najmniej raz w miesiącu. Obecnie wnioskodawczyni R. N. nadal mieszka i pracuje za granicą, a jej miesięczny dochód wynosi 3.000 euro.

Dowody: zeznania świadka A. N. – k. 98 (nośnik zapisu)

zeznania świadka D. K. – k. 98 (nośnik zapisu)

zeznania świadka S. N. – k. 157 (nośnik zapisu)

zeznania świadka T. N. – k. 157 (nośnik zapisu)

zeznania świadka B. A. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka W. P. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka T. S. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka Z. S. – k. 181 (nośnik zapisu)

zeznania świadka K. N. – k. 197 (nośnik zapisu)

przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 524 (nośnik zapisu)

przesłuchanie uczestnika postępowania – k. 524 (nośnik zapisu)

wypis z aktu notarialnego z dnia 11.01.2001 r. Rep. A nr 146/2001 – k. 24-28

wypis z aktu notarialnego z dnia 3.08.2001 r. Rep. A nr 6506/2001 – k. 18-23

decyzja z dnia 9.05.2005 r. o przyznaniu jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy – k. 55

decyzja z dnia 19.09.2002 r. o przyznaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę i zwrotu kosztów – k. 55

R. N. poniosła nakład z majątku osobistego na majątek wspólny uczestników w kwocie 117.000 zł, pochodzącej w całości ze sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...). Nakład został przeznaczony na budowę budynku jednorodzinnego na nieruchomości gruntowej w W..

Dowody: wypis z aktu notarialnego z dnia 11.01.2001 r. Rep. A nr 146/2001 – k. 24-28

zeznania świadka A. N. – k. 98 (nośnik zapisu)

zeznania świadka D. K. – k. 98 (nośnik zapisu)

przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 524 (nośnik zapisu)

M. N. poniósł nakład z majątku osobistego na majątek wspólny uczestników w łącznej kwocie 10.816 zł. Na jej wysokość składają się: kwota 10.781 zł z tytułu przyznanego uczestnikowi odszkodowania i zadośćuczynienia za wypadek przy pracy, któremu uczestnik uległ w dniu 18 stycznia 2002 r. oraz kwota 35 zł z tytułu zapłaconej przez uczestnika raty podatku od nieruchomości gruntowej w W. za 2013 rok. Kwota 10.781 zł została przeznaczona przez uczestnika na budowę budynku jednorodzinnego na nieruchomości gruntowej w W., a pozostała część nakładu na wydatki z tytułu danin publicznych poniesionych w związku z prawem własności nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego uczestników.

Dowody: decyzja z dnia 9.05.2005 r. o przyznaniu jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy – k. 55

decyzja z dnia 19.09.2002 r. o przyznaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę i zwrotu kosztów – k. 55

polecenie przelewu z 19.03.2013 r. kwoty 35 zł na rzecz Gminy M. – k. 128

przesłuchanie uczestnika postępowania – k. 524 (nośnik zapisu)

Sąd zważył, co następuje :

Wniosek okazał się częściowo zasadny.

Z uwagi na fakt, że małżeńska wspólność majątkowa pomiędzy uczestnikami ustała w wyniku wyroku rozwodowego, który uprawomocnił się w dniu 10 marca 2012 r., do rozpoznawania wniosku zastosowanie miały właściwe przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17.06.2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2004 r., nr 162, poz.1691). Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 5 ust. 5 pkt 3 ww. ustawy przepisy dotychczasowe stosuje się tylko do podziału majątku wspólnego małżonków i do zwrotu wydatków i nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty lub z majątku osobistego na majątek wspólny, jeżeli wspólność majątkowa małżeńska ustała przed wejściem w życie tej ustawy.

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny), a przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Powyższy stosunek majątkowy jest więc stosunkiem ściśle związanym z okresem trwania związku małżeńskiego i jako taki, wraz z nim ulega rozwiązaniu. W myśl zaś art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Powyższe regulacja stanowi jednak jedynie ogólny zarys postępowania prowadzonego w zakresie stosunków majątkowych byłych małżonków. Regulację szczegółową w tej kwestii stanowią zaś odpowiednio stosowane przepisy

o dziale spadku, a więc art. 680-689 k.p.c., które nadto w swojej treści odwołują się do przepisów o zniesieniu współwłasności (art. 617-625 k.p.c.)

W zakresie określenia grupy składników stanowiących majątek wspólny uczestników postępowania Sąd uznał, że zaliczyć do nich należy, poza elementami bezspornymi, także prawo własności laptopa marki S. (...) oraz roweru typu (...) E.. Rozstrzygając w przedmiocie uznania laptopa S. (...) za majątek wspólny uczestników postępowania Sąd oparł się na zeznaniach K. N. oraz przesłuchaniu wnioskodawczyni, natomiast nie dał wiary twierdzeniom uczestnika, iż rzecz należała do jego matki T. N., ponieważ z zeznań pozostałych świadków wynikało, że laptop został zakupiony przez uczestników postępowania i korzystali z niego wszyscy członkowie rodziny lub tylko dzieci uczestników. Z uwagi jednak na znaczną rozbieżność w zeznaniach świadków nie można było ustalić, które z dzieci wyłącznie korzystało z danego laptopa, dlatego wobec istniejących wątpliwości w tej kwestii za najbardziej trafne należało uznać włączenie rzeczy do majątku wspólnego uczestników. Podobne wątpliwości istniały wobec dwóch rowerów znajdujących się u rodziców uczestnika. Zarówno uczestnicy postępowania jak i świadkowie nie potrafili precyzyjnie wskazać, który z rowerów wchodzi – lub nie – w skład majątku wspólnego, jednak ich zeznania pokrywały się co do tego, że jeden z rowerów należał do majątku wspólnego, natomiast drugi stanowił własność odrębną – któregoś z dzieci uczestników lub matki uczestnika. Z całości zeznań – a w szczególności zeznań K. N. i D. K. – wynikało jednak, że rower należący do majątku wspólnego nie jest rowerem górskim, a ponieważ konstrukcja taka jest właściwa dla roweru typu (...) E. (rower R. (...) jest rowerem górskim), Sąd zaliczył ten właśnie rower do majątku wspólnego.

Odnosząc się do pozostałych spornych ruchomości należy wskazać, że większość z nich była niedostępna w chwili dokonania wyceny przez biegłego sądowego, zaś uczestnicy postępowania nie podali żadnych szczegółowych danych pozwalających na ich wystarczającą identyfikację, w związku z czym biegły odstąpił od oszacowania takich ruchomości. Wyjątek stanowiły następujące ruchomości znajdujące się na miejscu podczas oględzin: rower górski R. (...) oraz dwa karabiny myśliwskie – kniejówka marki (...) i dubeltówka o nazwie (...). Przynależność rowerów do majątku wspólnego została omówiona powyżej, a wskazany w tym miejscu rower górski R. (...) według zeznań świadków i uczestników postępowania nie należy do majątku wspólnego. W skład majątku wspólnego nie wchodzi także dwa karabiny myśliwskie, które uczestnik zakupił przed powstaniem małżeńskiej wspólności majątkowej, co Sąd ustalił na podstawie wiarygodnych zeznań K. N.. W zakresie pozostałych ruchomości przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwoliło na ustalenie, że jakiegokolwiek z tych ruchomości wchodzi w skład majątku wspólnego uczestników. W szczególności zeznania świadków były w tej części nieprecyzyjne i wzajemnie sprzeczne, nie pozwalające na przyjęcie ich przez Sąd za podstawę ustaleń w zakresie składu majątku wspólnego uczestników. Należy przy tym zaznaczyć, że same twierdzenia strony, która z twierdzeń stara się uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie nie może stanowić podstawy wyrokowania Sądu. Same bowiem twierdzenia strony nie są dowodem. Mając powyższe na uwadze, należało uznać, że nie wchodzi one do majątku wspólnego.

Dokonując ustaleń faktycznych odnośnie wartości poszczególnych składników majątku wspólnego uczestników postępowania, Sąd oparł się na dowodach w postaci opinii biegłych, niekwestionowanych w ich ostatecznym kształcie przez uczestników. Wskazać przy tym należy, że w przypadku nieruchomości uczestników Sąd przyjął jej wartość ustaloną w opinii uzupełniającej biegłego sądowego J. P. (1) z dnia 17 stycznia 2016 r., dla powierzchni użytkowej budynku wynoszącej 166,12 m², a nie 166,31 m², jak wskazywał uczestnik. Rozbieżność ta spowodowana jest błędem rachunkowym w treści projektu zamiennego z 2005 r., który ustala powierzchnię poddasza na 41,33 m², zamiast prawidłowo na 41,14 m². Biegły sądowy dokonując w opinii uzupełniającej korekty powierzchni użytkowej budynku, ustalił wartość przedmiotowej nieruchomości na kwotę 470.000 zł (w pierwotnej opinii jej wartość wynosiła 447.000 zł). W konsekwencji zwiększyła się również wartość nakładów budowlanych poniesionych na nieruchomości, która wyniosła 387.000 zł (wcześniej wynosiła 364.000 zł). W związku z powyższym Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego uczestników postępowania wchodzi składniki majątkowe o łącznej wartości 472.500 zł. Zalicza się do nich prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w W., gm. M., składającej się z działki nr (...) o powierzchni 1.172 m², zabudowanej budynkiem jednorodzinny o powierzchni użytkowej 166,12 m², dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą o nr (...), o łącznej wartości 470.000 zł oraz prawo własności następujących ruchomości: chłodziarko-zamrażarki marki S., model (...) o wartości 150 zł, pralki firmy (...) , typ (...) 1600 o wartości

150 zł, maszyny do szycia marki S. wyprodukowanej w Brazylii, nazwa handlowa (...) o wartości 100 zł, opalarki pistoletowej elektrycznej H. (...) K. C., wyrzynarki do drzewa marki B. (...) model (...), piły ręcznej tarczowej marki E. model HK-G 66, szlifierki kątovej firmy (...) model (...) 6, o łącznej wartości 150 zł, roweru typu (...) produkcji Spółki (...) w B., nazwa modelu: (...) E. o wartości 300 zł, laptopa marki S. linii (...), seria (...)/H, model (...) o wartości 300 zł, a także telewizora (...) S. z 2008 r. o bezspornej wartości 1.000 zł oraz kosi spalinowej z 2005 r. i kosiarki o bezspornej łącznej wartości 350 zł.

Odnosząc się do żądania uczestnika ustalenia nierównych udziałów wskazać należy, że zgodnie z art. 43 § 1 i 2 k.r.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym, jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. W drodze wykładni § 2 cytowanego artykułu przyjmuje się, że w sytuacjach wyjątkowych ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym może polegać także na całkowitym pozbawieniu jednego z małżonków udziału w tym majątku. Przez „ważne powody” rozumieć należy takie okoliczności, które oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego przemawiają za nieprzyznaniem jednemu z małżonków korzyści z majątku wspólnego. Ważne powody ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym zachodzą nie w każdym wypadku faktycznej nierówności przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego, lecz przede wszystkim wówczas gdy małżonek, przeciwko któremu skierowane jest żądanie ustalenia nierównych udziałów, w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynia się do powstania majątku wspólnego stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1973 r., III CRN 227/73, OSNCP 1974, nr 11, poz. 189). Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie sposób twierdzić, że większy wkład w przyczynienie się do powstania majątku wspólnego uczestników miał uczestnik niż wnioskodawczyni, która od 2000 r. pracowała w Niemczech i uzyskiwała miesięcznie dochód w wysokości 3.000 euro. To głównie dzięki jej staraniom finansowym, a osobistym uczestnika możliwa była budowa domu w W. do stanu obecnego. Ponadto z zeznań świadków A. N., K. N. i D. K. wynikało, że wnioskodawczyni ponosiła również ciężar utrzymywania rodziny, przez co nie można twierdzić, że wnioskodawczyni nie przyczyniała się do gromadzenia majątku wspólnego i utrzymywania rodziny (art. 23 k.r.o.). Wobec powyższego żądanie uczestnika ustalenia nierównych udziałów należało uznać za całkowicie bezpodstawne i w tym zakresie rozstrzygnąć zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 43 § 1 k.r.o.

Podziału majątku wspólnego uczestników postępowania Sąd dokonał poprzez przyznanie wnioskodawczyni na własność nieruchomości gruntowej w W., a uczestnikowi przyznanie na własność wszystkich ruchomości. Przyznając wnioskodawczyni nieruchomość Sąd uwzględnił jej wniosek w tym zakresie – przy zgodzie co do zasady uczestnika wobec takiego rozwiązania – i nakazał jednocześnie uczestnikowi wydanie wnioskodawczyni nieruchomości w terminie 1 miesiąca od dnia prawomocności postanowienia. Za przyznaniem uczestnikowi wszystkich ruchomości przemawiał natomiast fakt ich długiego posiadania przez uczestnika i korzystania z nich na co dzień.

Z uwagi na ustalenie równych udziałów w majątku wspólnym uczestników, Sąd w związku z brzmieniem art. 212 § 1 k.c. zobowiązany był do ustalenia wysokości dopłaty przysługującej uczestnikowi, w związku z przyznaniem wnioskodawczyni na własność nieruchomości stanowiącej niemal całą wartość majątku wspólnego. Dopłata ta, ze względu na ogólną wartość składników majątkowych wynoszącą 472.500 zł i z uwzględnieniem wartości ruchomości przyznanych uczestnikowi, wynosi 233.750 zł. W ostatecznym rozliczeniu należało ją jednak skorygować o rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z małżonków z ich majątków osobistych na majątek wspólny. Po takiej też korekcie kwota ta występuje w pkt VII sentencji postanowienia. W postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej następuje bowiem także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z małżonków (lub byłych małżonków) w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Wówczas jednak nie ma zastosowania art. 45 Kro (który ma zastosowanie do rozliczenia nakładów i wydatków poczynionych z majątku wspólnego na majątek odrębny (osobisty) i z majątku odrębnego (osobistego) na majątek wspólny w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej) lecz do takich wydatków i nakładów mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych. Podstawę procesową dokonania rozliczeń stanowią art. 567 § 1 w zw. z art. 686 Kpc, zaś materialno-prawną podstawą tego rodzaju żądania stanowi art. 207 Kc. Zgodnie z tym przepisem pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej

przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną. W świetle powyższego dla skuteczności żądań kreowanych na wskazanej podstawie prawnej w odniesieniu do ciężarów jest wykazanie, iż ów ciężar był związany z rzeczą wspólną. Roszczenie o rozliczenie nakładów poczynionych po ustaniu wspólności majątkowej ma przy tym charakter ściśle procesowy i obowiązuje tu z pełnymi tego konsekwencjami reguła dowodowa wyrażona w art. 6 Kc, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Zgodnie bowiem z zasługującymi na aprobatę poglądami doktryn (tak np. T. Żyźnowski, Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, Lex, 2011) i orzecznictwem sądowym rozstrzygnięcie o roszczeniach określanych w art. 686 Kpc, pozostających w związku z przeprowadzanym działem, nie należą do zakresu podejmowanych z urzędu przez sąd w postępowaniu o dział spadku (np. postanowienie SN z dnia 27 stycznia 1970 r., III CRN 527/69, OSNCP 1970, nr 9, poz. 164 i uzasadnienie uchwały SN z dnia 13 lutego 1970 r., III CZP 97/69, OSPiKA 1971, z. 9, poz. 167, z glosą B. Dobrzańskiego).

W zakresie nakładów poczynionych przez wnioskodawczynię z majątku osobistego na majątek wspólny, Sąd uznał za udowodnione twierdzenie wnioskodawczyni, że poniosła nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 117.000 zł uzyskanej ze sprzedaży stanowiącego jej własność lokalu mieszkalnego we W. przy ul. (...). Zeznania świadków – A. N., D. K. i S. N. – są zgodne w tej części i nie zostawiają wątpliwości co do zasadności żądania wnioskodawczyni. Nie zmienia tego także okoliczność, że działka gruntu pod budowę domu została zakupiona z majątku wspólnego uczestników (wypis z aktu notarialnego z dnia 3.08.2001 r. Rep. A nr 6506/2001, k. 18-23), a nie jak pierwotnie twierdziła wnioskodawczyni – ze środków uzyskanych ze sprzedaży jej mieszkania. Mając bowiem na względzie, że to wnioskodawczyni w głównej mierze finansowała budowę domu, logicznym jest, że czyniła to najpierw ze środków uzyskanych ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...), będących pierwszym poważnym nakładem finansowym w budowę nowego domu dla rodziny, a dopiero po ich wykorzystaniu – z dochodów uzyskiwanych za pracę w Niemczech.

Wnioskodawczyni w toku postępowania zażądała ponadto od uczestnika zapłaty kwoty 70.000 zł z tytułu korzystania przez niego w okresie od dnia 10 marca 2012 r. do dnia 10 lutego 2015 r. z nieruchomości w W. w sposób wyłączający jej współposiadanie oraz swobodne z niej korzystanie przez wnioskodawczynię, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Zdaniem Sądu żądanie wnioskodawczyni należało uznać za bezzasadne i w tym zakresie Sąd podzielił stanowisko biegłego sądowego J. P. (1), który w opinii z dnia 30 września 2015 r. ocenił, że obecny stan prawny i fizyczny nieruchomości uczestników nie pozwala na jej odpowiedzialny, wolnorynkowy wynajem. Zgodnie z pismem (...) z dnia 17.06.2015 r. (k. 427) do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Ś. nie wpłynęło zgłoszenie zakończenia budowy. Oznacza to, że zgodnie z przepisami prawa budowlanego dalej formalnie trwa budowa domu (siedliska). Brak zakończenia budowy świadczy zaś o braku możliwości korzystania z budynku. Ponadto budynek nie jest przyłączony do sieci wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej dla celów socjalnych (jedynie na potrzeby budowy). Powyższe uwagi uzupełniają stan zaawansowania budowy, tj. brak zakończenia budowy i montażu sieci wodnej, elektrycznej, ogrzewania (np. brak źródła ogrzewania i źródła ciepłej wody, brak urządzeń sanitarnych), brak wykończenia pokrycia części posadzek, brak stolarki drzwiowej, brak schodów umożliwiających wejście na antresolę i korzystanie z pomieszczeń piętra. Mając więc na uwadze stan prawny i fizyczny zaawansowania budowy nie ma podstaw do analizy tego zagadnienia w kontekście np. badania stawek potencjalnego czynszu możliwego do uzyskania za wynajem przedmiotowej nieruchomości. Oferowane na rynku pomieszczenia, samodzielne lokale lub nieruchomości powinny spełniać określone uwarunkowania – zarówno prawne jak i techniczne. Zakładając nawet nieformalny, niezgodny z prawem wynajem (na terenie budowy), warunki techniczne w postaci zapewnienia korzystania z wody, elektryczności, urządzeń sanitarnych czy ogrzewania w realiach miejscowego rynku nie pozwalają na kreowanie potencjalnego dochodu przy uwzględnieniu cech przedmiotowej nieruchomości. Brak możliwości korzystania ze wszystkich sieci, ciepłej wody, ogrzewania i pomieszczeń sanitarnych jest naturalną przeszkodą w pozyskaniu najemcy, który na terenie powiatu ma wiele ofert wynajmu spełniających te warunki. Przyjęcie założenia o możliwości wynajmu nieruchomości w stanie jak z daty zakończenia małżeństwa (a także z daty oględzin) nie ma oparcia w realiach rynku, jest niemożliwe do wykazania, gdyż brak jest tego typu ofert. Stąd wartość potencjalnego ewentualnego wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości wspólnej uczestników

postępowania w okresie od 10 marca 2012 r. do 10 lutego 2015 r. należy określić na kwotę 0 zł, gdyż obecny stan nieruchomości nie pozwala na jej odpowiedzialny, wolnorynkowy wynajem.

W zakresie nakładów poczynionych przez uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny, Sąd uznał za udowodnione twierdzenie uczestnika, że poniósł nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 10.781 zł z tytułu przyznanego uczestnikowi odszkodowania i zadośćuczynienia za wypadek przy pracy, któremu uległ w dniu 18 stycznia 2002 r. Sąd w tym zakresie dał wiarę zeznaniom uczestnika i świadka S. N., mając głównie na uwadze, że w tym czasie uczestnik był mocno zaangażowany w budowę domu w W. i chciał ją jak najszybciej ukończyć. W świetle powyższego należało więc przyjąć za wysoce prawdopodobne, że otrzymując te środki finansowe, w pierwszej kolejności zechciał przeznaczyć je na budowę domu dla rodziny.

Odnosnie zgłoszonych przez uczestnika wydatków z tytułu ponoszonych przez niego opłat na dom w W. po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, Sąd przychylił się jedynie do jego wniosku o rozliczenie ich w niniejszym postępowaniu w zakresie poczynionych danin publicznych tj. opłat z tytułu podatku od nieruchomości. Opłaty te bowiem, jako jedyne wynikają tylko i wyłącznie z samego faktu istnienia danej nieruchomości. W związku z powyższym opłatami zgłoszonymi w tym przedmiocie i udowodnionymi przez uczestnika postępowania na łączną kwotę 35 zł (uiszczonymi już w okresie po ustaniu wspólności majątkowej uczestników, gdyż wcześniejsze wpłaty były dokonywane jeszcze w czasie jej trwania), należało ją obciążyć po połowie każdego z uczestników. Wyjaśniając takie rozwiązanie od drugiej strony, trzeba stwierdzić, że podatek od nieruchomości zostałby naliczony i byłby należny od obojga uczestników niezależnie od tego kto z uczestników i czy w ogóle korzystał z tej nieruchomości. Biorąc pod uwagę, że uczestnik wykazał w postępowaniu dowodowym, że opłacił ratę podatku od nieruchomości gruntowej w W. za 2013 rok, w tej kwestii należało rozstrzygnąć jak powyżej.

Za bezzasadne należało natomiast uznać żądanie uczestnika zwrotu kwoty 120.000 zł nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni z tytułu wykonanego przez uczestnika na początku lat 90-tych generalnego remontu lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), stanowiącego majątek osobisty wnioskodawczyni. Sąd nie dał wiary w tym zakresie zeznaniom uczestnika oraz świadków T. N. i S. N., gdyż nie znajdują potwierdzenia w innym wiarygodnym materiale dowodowym – w szczególności w zeznaniach dawnych sąsiadów uczestników, świadków B. A., T. S. i Z. S., które twierdziły że mieszkanie wnioskodawczyni było przeciętnego standardu i nie wymagało takich nakładów. Uczestnik nie uprawdopodobnił też w żaden sposób wartości tych nakładów, ograniczając się do arbitralnego wskazania ich wartości na kwotę 120.000 zł, którą z ekonomicznego punktu widzenia należy uznać za pozbawioną sensu, gdyż przewyższa ona wartość samego mieszkania.

W związku z powyższym Sąd uznał, że wnioskodawczyni poniosła na majątek wspólny nakład ze swojego majątku osobistego w kwocie 117.000 zł, a uczestnik poniósł ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny nakład w kwocie 10.816 zł. Z uwagi na to, że nakłady uczestników postępowania zostały w całości przeznaczone na roboty budowlane związane z budową domu jednorodzinnego w W. (nieruchomość gruntowa została zakupiona z majątku wspólnego uczestników), to dokonując ostatecznego rozliczenia nakładów uczestników oraz dopłaty do udziału uczestnika w majątku wspólnym należało określić wartość tych nakładów poprzez ustalenie stosunku ułamkowego nakładów do wartości wykonanych robót budowlanych, a następnie odnieść go do wartości nieruchomości uczestników z daty podziału. Analogiczny sposób ustalenia wartości nakładów wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 kwietnia 1989 r., III CZP 31/89. Tym samym ułamkowy udział wnioskodawczyni w wartości robót budowlanych wyniósł 0, (...) (117.000 zł / 387.000 zł), a udział uczestnika wyniósł 0, (...) (10.816 zł / 387.000 zł). Po odjęciu udziału uczestnika, udział wnioskodawczyni wynosi 0, (...), co w przeliczeniu do wartości nieruchomości uczestników daje kwotę 128.968 zł (0, (...) 470.000 zł), czego połowa wynosi 64.484 zł. Wobec powyższego w pkt VII postanowienia należało zasądzić od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwotę 169.266 zł tytułem rozliczenia dopłaty do udziału uczestnika w majątku wspólnym oraz rozliczenia poniesionych przez uczestników nakładów (236.250 zł – 64.484 zł – 2.500 zł). Kierując się art. 212 § 3 k.c. Sąd rozłożył płatność tej kwoty na 4 równe raty po 42.316,50 zł każda, płatnych co rok do końca danego roku kalendarzowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności, oznaczając termin płatności pierwszej raty na koniec roku kalendarzowego, w którym nastąpi prawomocność niniejszego postanowienia. Ustalając sposób płatności Sąd miał na uwadze, że

wnioskodawczynie w trakcie przesłuchania deklarowała możliwość odłożenia miesięcznie kwoty około 1.000 euro, co pozwala jej na spłatę kwoty 42.316,50 zł rocznie bez konieczności zaciągania kredytów czy pożyczek. Określony termin spłat jest w ocenie Sądu terminem realnym, uwzględniającym możliwości finansowe wnioskodawczynie i jednocześnie gwarantującym uczestnikowi stosunkowo szybką spłatę jego udziału. O ewentualnych odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c.

W pkt X postanowienia Sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z zasądzonego na rzecz uczestnika w pkt VII postanowienia roszczenia kwotę 6.560,13 zł tytułem wydatków tymczasowo poniesionych w toku postępowania przez Skarb Państwa – tutejszy Sąd na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. w sprawie kosztów sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520 § 2 k.p.c. W toku postępowania uczestnik i wnioskodawczynie zostali zwolnieni od ponoszenia kosztów sądowych (zaliczek sądowych na opinie biegłych) w sprawie, lecz z uwagi na to, że uczestnik winien być co do zasady - wobec jego wniosku o ustalenie nierównych udziałów w sprawie i nie uwzględnienia tego wniosku – obciążony kosztami postępowania w niniejszej sprawie wobec sprzeczności interesów uczestników w rozumieniu art. 520 § 2 k.p.c. (tak m.in. postanowienie SN z 19.11.2010 r. III Cz 47/10, Lex nr 970082), należało ściągnąć z zasądzonego na jego rzecz świadczenia wydatki poniesione tymczasowo w toku postępowania przez Skarb Państwa w postaci kosztów wynagrodzeń biegłego sądowego J. P. za sporządzone opinie i opinie uzupełniające.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji.